

בש"פ 2545/23 - מג'ד אכתילא, ינאל אכתילא נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2545/23

לפני:

כבוד השופט א' שטיין

העוררים:

1. מג'ד אכתילא
2. ינאל אכתילא

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי נצרת (השופט
ס' דבור, ס"נ) אשר ניתנה ביום 1.3.2023 במ"ת
33438-10-22

בשם העורר 1:

עו"ד ארגב ארצי

בשם העורר 2:

עו"ד יוסף חאזם

בשם המשיב:

עו"ד ארז בן ארויה

החלטה

1. לפני ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים או החוק), על החלטת בית המשפט המחוזי נצרת (השופט ס' דבור, ס"נ) אשר ניתנה ביום 1.3.2023 במ"ת 33438-10-22, ואשר במסגרתה נדחתה בקשת העוררים לקיים עיון חוזר בהחלטה על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדם בת"פ (מחוזי נצרת) 33468-10-22 (להלן: ההליך העיקרי).

2. כתב האישום שהוגש נגד העוררים בהליך העיקרי ביום 23.10.2022 מייחס להם חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); עבירה בנשק, עבירה לפי סעיף 144(4) רישא וסיפא לחוק העונשין; ירי מנשק חם, עבירה לפי סעיף 340א(ב)(2) לחוק העונשין; וגניבה, עבירה לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

3. על פי עובדות האישום, בין העוררים לאחים ג'ופה (להלן: מוחמד ומהדי או המתלוננים) קיימת היכרות מוקדמת. העורר 1 נשוי לקרובת משפחה של המתלוננים (להלן: ויאאם). במועדים הרלבנטיים לכתב האישום מערכת היחסים בין העורר 1 וויאאם עלתה על שרטון. ביום 27.9.2022 נכנסו מוחמד וויאאם לביתם של בני הזוג, לקחו את חפציה האישיים ועזבו את הבית. בתגובה, החליטו העוררים לפגוע במוחמד, ולשם כך קשרו קשר עם אחר (להלן: האחר). במסגרת הקשר, הוסכם כי האחר יירה במוחמד. העורר 1 התקשר למוחמד וביקש להיפגש איתו כדי "ליישר את ההדורים". בסמוך לאחר מכן, העורר 2 טלפן למוחמד וביקש ממנו שיפגשו בשדה הסמוך למגרש "כמיל אבו סבייה" (להלן: המקום). במקום המתין העורר 2 כשהוא מחזיק באלת בייסבול (להלן: האלה), והאחר המתין במקום מסתור, בעודו נושא נשק טעון בתחמושת (להלן: הנשק).

כאשר הגיעו המתלוננים למקום, בליווי חברם סעיד מנאסרה (להלן: סעיד), תקפו אותם העוררים והאחר, בצוותא חדא. בשלב מסוים, ירה האחר ברגלו הימנית של מוחמד ובשוק רגלו השמאלית של מהדי. כתוצאה מכך, נפלו המתלוננים לאדמה, ובזמן זה המשיכו העוררים והאחר לבעוט בהם ולהכותם באמצעות האלה. סעיד נחלץ לעזרת המתלוננים, ובתגובה כיוון האחר את הנשק לעברו ואיים שיירה בו. האחר חדל ממעשיו לאחר שהעורר 2 הורה לו לעשות כן. בהמשך, ניסו העוררים והאחר להעלות את מוחמד לרכבם, אך בעקבות דין ודברים עם סעיד חדלו מניסיונם. העוררים והאחר ניגשו לרכבם ועזבו את המקום - זאת, לאחר שהאחר גנב את הטלפון הנייד של מוחמד, בהוראת העורר 2.

כתוצאה ממעשי העוררים והאחר, מוחמד סבל משבר ברגל ימין, וכן נזקק לניתוח ולאשפוז למשך חמישה ימים. מהדי אף הוא נזקק לניתוח ולאשפוז למשך ארבעה ימים.

4. בד-בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המדינה בקשה למעצר העוררים עד תום ההליך העיקרי.

5. ביום 27.11.2022 קבע בית המשפט המחוזי (השופט ס' דבור, ס"נ) כי העוררים יעצרו עד תום ההליך העיקרי. על החלטה זו הוגש ערר לבית משפט זה (השופט ע' גרוסקופף), ובסופו, בהמלצת בית המשפט, חזרו בהם העוררים מהערר (ראו: בש"פ 8784/22 אכטילאת נ' מדינת ישראל (1.1.2023)).

6. בהמשך, הגישו העוררים לבית משפט קמא בקשה לעיון חוזר על ההחלטה כאמור, וביום 1.3.2023 הורה בית המשפט על דחיית בקשתם. בית המשפט נסמך בהחלטתו על תסקירי המעצר שהוגשו בעניין העוררים: תסקיר שירות המבחן בעניינו של העורר 1 עמד על רמת הסיכון הגבוהה להישנות התנהגות פוגענית בעתיד, וכן על כך שחלופה בפיקוח אלקטרוני תתקשה לצמצם את הסיכון הנשקף ממנו; תסקיר שירות המבחן בעניינו של העורר 2 התקשה להעריך את מידת הסיכון להישנות התנהגות פוגענית ואת יכולתה של חלופת מעצר בפיקוח אלקטרוני לאיין מסוכנות. לפיכך, שירות המבחן לא בא בהמלצה חיובית באשר לאפשרות שחרור העוררים ממעצרם בכלא.

7. העוררים טוענים כי שגה בית משפט קמא בהסתמכו על עמדת שירות המבחן. כמו כן, מלינים העוררים על כך ששירות המבחן זקף לחובתם את כפירתם במיוחס להם בכתב האישום, וייחס משקל יתר לחומרת העבירות בהן הם מואשמים. העוררים טוענים כי לאור מכלול הנסיבות, ובכללן העדר עבר פלילי, והשתייכותם לסביבה נורמטיבית הבנויה על הערכים המסורתיים של משפחה, לצד השכלה והשגיות - יש מקום להורות על שחרורם לחלופת המעצר. עוד מלינים

עמוד 2

העוררים על הימשכות ההליך העיקרי. לטענתם, הימשכות זו של ההליך, לצד שאר הנסיבות, מקימה עילה להעברתם למעצר בפיקוח אלקטרוני מחוץ לכלא. העוררים אינם חולקים על קיומן של ראיות לכאורה כבסיס למעצרם, אולם הם כופרים במיוחס להם בכתב האישום ומן הסתם חולקים על המסקנות שהמדינה תבקש להסיק מראיות אלה בגדרי ההליך העיקרי.

8. כלל הוא עמנו, כי כאשר כתב אישום, המאומת כדבעי בראיות לכאורה, מייחס לנאשם בגיר עבירה שמעמידתו בחזקת מסוכן כאמור בסעיפים 21(א)(1)(ג) ו-22ב(ב) לחוק המעצרים - כמו במקרה דכאן, לאור האמור הסעיפים 21(א)(1)(ג)(2) בצירוף סעיף 35(ב) לחוק וכן בסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק - השאלה שיש לשאול ביחס לאפשרות לשחררו מן הכלא בתנאים מגבילים או להעבירו למעצר בפיקוח אלקטרוני אל מחוץ לכותלי הכלא, היא לא "למה לא?", אלא "למה כן?" (ראו: פסקה 19 להחלטתי בבש"פ 250/21 מדינת ישראל נ' פרוך (31.1.2021), והאסמכתאות שם). חלופה כאמור לא תתאפשר אלא בהתקיים טעמים מיוחדים, והנטל להוכיח את התקיימותם רובץ על הנאשם (ראו: בש"פ 248/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 20-26 (2.2.2020); בש"פ 1230/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (3.3.2020)).

9. בנקודת הזמן הנוכחית, טעמים כאמור אינם בנמצא, שכן, כפי שקבעתי בבש"פ 248/20 הנ"ל, "בנסיבות בהן לא עלה בידי הנאשם להפריך את חזקת המסוכנות, תידרש, ברגיל, המלצה חיובית, חד-משמעית ובלתי מסויגת של שירות המבחן בדבר שחרורו לחלופת מעצר. המלצה כאמור צריכה להינתן בגופו של תסקיר מעצר אשר יוכן על ידי השירות ויוגש לבית המשפט בהתאם לאמור בסעיף 21א לחוק המעצרים - זאת, כדי לשכנע את בית המשפט כי ניתן לשחרר את הנאשם לחלופת מעצר למרות המסוכנות הנשקפת ממנו" (ראו שם, פסקה 19).

10. אשר על כן, לאחר שמיעת טענות הצדדים בדיון שהתנהל לפניי ביום 2.4.2023, העליתי את ההצעה הבאה:

א. הערר יידחה, בכפוף לאמור להלן.

ב. בשים לב להימשכות ההליך העיקרי, לקראת הארכת המעצר הקרובה של העוררים בגדרו של סעיף 62 לחוק המעצרים, שירות המבחן יכין תסקיר מעצר עדכני אודותיהם, ובמסגרת זו יחוזה דעה על האפשרות להעבירם למעצר בפיקוח אלקטרוני בתנאי מעצר-בית מלא - בכפוף לתנאים מגבילים וערובות כספיות - באזור חיפה או דרומה מחיפה. במסגרת התסקיר כאמור, העובדה שהעוררים כופרים במיוחס להם בכתב האישום - וכפועל יוצא מכך, אינם נוטלים אחריות למעשים המיוחסים להם - לא תיזקף לחובתם (ראו החלטותיי בבש"פ 4638/22 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 5 (17.7.2022); ובבש"פ 4344/21 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 16 (4.7.2021)). לצורך כך, העוררים יציגו בפני שירות המבחן חלופת מעצר כאמור על כל פרטיה, לרבות המפקחים והערובות הכספיות.

ג. בית המשפט המחוזי יקיים עיון חוזר במעצרים של העוררים על יסוד האמור בתסקיר העדכני ויחליט בנוגע לחלופה למעצרים מאחורי סורג ובריה כחוכמתו.

11. העורר 1 קיבל את הצעתי; העורר 2 דחה אותה; ואילו המדינה השאירה את העניין לשיקול דעתי. מאחר

שערו של העורר 2, דינו דחייה, ההצעה שהצעת רק משפרת את מצבו ומן הסתם אינה גורעת מזכויותיו.

12. אשר על כן, אני דוחה את הערר בכפוף לאמור בפסקה 10 לעיל בכל הקשור לזכות העוררים לעיון חוזר שבמסגרתו תישקל החלופה שהצעת.

ניתנה היום, י"ב בניסן התשפ"ג (3.4.2023).

ש ו פ ט
